

## Campus Obert

CUESTIONES DE  
ACTUALIDAD  
DESDE LA  
ÓPTICA DE  
EXPERTOS  
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i  
Busquets♦  
Antoni Vives  
Reus♦  
Rafel Puigserver  
Pou (CEDOC-UIB)

## ► TEMA

## Publicar en obert

La política i publicació en accés obert dels articles d'investigació del món acadèmic i investigador canvia a través d'un nou paradigma, els anomenats Acords Transformatius.

## Avançant cap a l'accés obert al camp de la publicació acadèmica i científica

♦ Xavier Jiménez González \*



Des del passat mes de juny i després que la CRUE (Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles) i el CSIC (Consell Superior d'Investigacions Científiques) varen acordar amb quatre de les editorials més prestigioses en l'àmbit

mundial com són Elsevier, Wiley, Springer i la American Chemical Society (ACS), les noves llicències –a les quals s'han adherit la Universitat de les Illes Balears així com la majoria d'universitats de l'Estat espanyol–, aquestes han facilitat la implementació d'un model que impulsarà i augmentarà el nombre d'articles publicats en accés obert a través de l'ús dels APC.



APC són les sigles d'Article Processing Charges, que en resumits comptes són les taxes pel processament d'articles que apliquen les editorials de determinades revistes científiques. Gràcies als acords transformatius, a partir d'ara els serveis de biblioteca i serveis a la investigació de les universitats passen a gestionar una sèrie de cupons per a cada una de les editorials; d'aquesta manera, el pressupost dedicat habitualment a la consulta d'articles mitjançant la subscripció –que possibilita l'accés

a la revista si ets membre d'una comunitat universitària, centre d'investigació, etc.–, inclourà des d'enguany una part orientada a potenciar directament l'accés obert, un fet que ajudarà a fer més visible la producció científica del personal investigador i que, per una altra banda, afavorirà la socialització i democratització d'aquests tipus de documents.

A la Universitat de les Illes Balears és el Servei de Biblioteca i Documentació l'encarregat de coordinar l'aplicació d'aquests APC. Per ampliar la informació amb una completa descripció tant de la política com de les característiques i el funcionament del procediment a seguir, podeu consultar la pàgina web «Publicar en obert»:

[biblioteca.uib.cat/oferta/serveis/biblioteca\\_investigador/Publicar\\_obert/](http://biblioteca.uib.cat/oferta/serveis/biblioteca_investigador/Publicar_obert/).

\* Documentalista del Servei de Biblioteca i Documentació de la UIB i doctorand

## ► TEMA

## De la teoria a l'acció

Des de la Universitat es contribueix al debat sobre el model turístic i les passes que s'han de fer per donar una empenta al turisme cultural. Un element que ha de contribuir a superar el model turístic actual de rebre de cada vegada més turistes que ens visiten només per al sol i la platja

## El turisme cultural: una transformació frustrada

♦ Lourdes Mellis Gomila \*

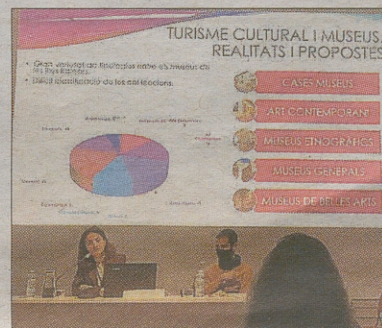


Fa unes setmanes vam participar en el simposi derivat del projecte 'Realitat museística i diàleg euroregional', emmarcat dins l'Euroregió i liderat per la Universitat de les Illes Balears, en el qual han participat la Universitat de Perpinyà Via Domícia (Occitània),

l'Ateneu Barcelonès i la Universitat Roviri i Virgili.

Concretament, la nostra aportació va abordar el tema amb relació al turisme cultural, amb l'objectiu de fer una valoració de situació actual presenta el binomi museus i turisme i quins són els objectius que cal plantejar-se.

Ara, passades gairebé dues setmanes després de fer la nostra ponència, hom és conscient d'un fet: fa massa temps que repetim el



mateix. Quan una es proposa estudiar i indagar en algun tema, ho fa sempre amb l'objectiu (genèric), de fer noves aportacions que puguin contribuir al desenvolupament i millora de l'àmbit tractat. Doncs, malgrat que fa com a mínim un lustre que vam presentar les primeres conclusions sobre el turisme cultural a les Illes Balears (més concretament en relació amb els museus), encara, quan feim una intervenció, seguim repetint el mateix: cal passar a l'acció.

La teoria sempre és necessària i cal que sigui el primer pas per materialitzar aportacions pràctiques significatives. Però en referència al turisme cultural (i als museus), ha arribat l'hora (de fet, ja passa) d'arromangar-se i embrutar-se les mans, i els braços sencers, si cal.

Els plans de turisme, la teorització en segments turístics especialitzats, les normatives, les dades estadístiques, etc, els coneixem, però cal avançar i afrontar la realitat que mostren tots aquests documents, amb iniciativa, amb coneixement i, sobretot, amb recursos. És l'única manera de poder fer un gir a la situació actual. Hom entén que no és fàcil i que es necessita temps per fer-ho, però només els valents voldran traspasar el paper i començar la transformació.

\* Secretària del Laboratori de Turisme Cultural de la Universitat de les Illes Balears

## ► TEMA

## Història d'un desastre bèlic

Tal dia com avui, fa 80 anys, es va dur a terme un dels bombardejos aeris més importants de la història: l'atac contra Pearl Harbour a Hawaii. Un atac que ha estat retratat en nombroses pel·lícules i que han contribuït a que quedi en la memòria.

## Pearl Harbour ya es octogenario

♦ Juan María González de la Rosa \*



Todo parecía tranquilo en la base naval de Pearl Harbour en Hawaii en aquella mañana del domingo 7 de diciembre de 1941, cuando a las 7:48 horas todo cambió. El transcurso de la segunda guerra mundial daba un giro de 360 grados. Un nuevo invitado acudía al

tablero: los EEUU entraban en la partida para acabar venciendo en jaque y mate. Los japoneses, en su pretensión de prevenir un ataque americano en el sureste asiático, consiguieron el propósito contrario: despertar a la bestia para acabar siendo engullida por ella.

El ataque conmocionó profundamente a la población estadounidense. Los americanos declararon la guerra a Japón al día siguiente, provocando la declaración de gue-



rra de la Alemania nazi e Italia fascista tan solo tres días después. La población, muy reacia en un principio a la no intervención y su posición de neutralidad en el conflicto, cambió por completo su deseo. En el Reino Unido halló a su mejor aliado, pasando de una colaboración clandestina a alianza militar sólida.

Los americanos recuerdan todavía con cierto estupor el episodio vivido, entre una mezcla de trai-

ción, rabia e impotencia ante los hechos ocurridos a sus antepasados. En palabras del presidente estadounidense Franklin D. Roosevelt, «una fecha que vivirá en la infamia», explicando que fue una declaración de guerra previa y sin ningún aviso explícito. Posteriormente, este acto será juzgado como crimen de guerra en los Juicios de Tokio. Desde la Universidad, no queríamos pasar este día sin atribuirle un merecido homenaje a este episodio bélico de tanta trascendencia para la historia que todos nuestros estudiantes y profesionales deben recordar, ya que supuso el comienzo del final de unos de los episodios más importantes de la historia de la humanidad. No hay mal que por bien no venga.

\* Graduat en Geografia i Història i Graduat en Història de l'Art (UNED)